

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 54/2023
26.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Тихомир Влаовић, адвокат из ..., против туженог Предузеће за производњу, промет и услуге „Alternativa Medica“ д.о.о. Лозница, чији је пуномоћник Александар Андрић, адвокат из ..., ради отказа уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5057/21 од 27.05.2022. године, у седници одржаној 26.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5057/21 од 27.05.2022. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 540/20 од 09.06.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се утврди да је решење директора туженог број .. од 15.08.2012. године, којим је тужилци отказан уговор о раду од 01.06.2011. године и анекс уговора о раду од 27.09.2011. године на основу чега је тужилци престао радни однос код туженог 15.08.2012. године незаконито и без правног дејства, те да се обавезе тужени да тужилци на име накнаде штете због незаконитог отказа исплати 950.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења па до исплате, као и да се обавезе тужени да тужилци накнади трошкове парничног поступка са затезном каматом од извршности па до коначне исплате. Ставом другим изреке, тужилца је ослобођена плаћања трошкова судских такси. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка од 268.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 5057/21 од 27.05.2022. године, у ставу првом изреке одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена пресуда Трећег основног суда у Београду П1 540/20 од 09.06.2021. године у ставу првом и трећем изреке. У ставу другом изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова поступка по жалби, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију не наводећи ближе ревизијске разлоге.

Испитујући побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио да је ревизија тужиле није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, а на остале битне повреде одредаба парничног поступка који могу бити разлог за изјављивање овог правног лека тужила се у ревизији не позива.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је засновала радни однос код туженог на неодређено време на основу уговора о раду од 01.06.2011. године на радном месту специјалиста На основу Анекса број 1. уговора о раду од 27.09.2011. године измењен је уговор о раду па је радно место тужиле промењено- лице одговорно за Решењем туженог од 02.08.2012. године тужила је привремено, почев од 06.08.2012. године, удаљена са рада у трајању до месец дана. Тужени је дана 02.08.2012. године доставио тужилу упозорење да постоји разлог за отказ уговора о раду из члана 179. став 2. тачка 2. Закона у раду у вези члана 34. став 1. тачка 2. Правилника о раду туженог, јер је у периоду од 20.07.2012. године до 06.08.2012. године неоправдано изостала са посла. Упозорење је тужила примила лично 06.08.2012. године и изјаснила се писменим изјашњењем од 13.08.2012. године. Решењем туженог од 15.08.2012. године, тужилу је отказан уговор о раду због неоправданог изостанка са посла у трајању од 10 радних дана, што је повреда радне обавезе прописана општим актом - чланом 43. став 1. тачка 2. Правилника о раду туженог. Тужилу је радни однос престао 15.08.2012. године. Према образложењу решења тужила је електронским писмом 20.07.2012. године, обавестила директора туженог ББ и заменика директора ВВ да је на годишњем одмору од 23.07.2012. године до 06.08.2012. године, на који начин је без претходне консултације са послодавцем и решењем о коришћењу годишњег одмора самоиницијативно користила годишњи одмор. Запослени туженог су користили годишњи одмор у складу са договором са директором туженог ББ, одлазили су на коришћење годишњих одмора након што би им она одобрила, при чему тужени није издавао решења о коришћењу годишњег одмора. У 2011. години тужила је користила годишњи одмор у трајању од 25 дана, тако што је 29.07.2011. године обавестила директора туженог ББ непосредно усмено да ће ићи на годишњи одмор почев од понедељка 01.08.2011. године, која се са тим сложила и рекла јој да иде. Тужила је на тај начин искористила годишњи одмор, при чему није добила решење о коришћењу годишњег одмора. За коришћење годишњег одмора тужила у 2012. години није имала одобрење туженог.

На основу овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су закључили да је у конкретном случају испуњен отказни разлог, јер је утврђено да је тужила била неоправдано одсутна са рада у периоду од 23.07.2012. до 06.08.2012. године, с обзиром да наведени мејл, који је упутила директору и заменику директора туженог, није захтев за коришћење годишњег одмора, већ обавештење тужиле да у датом периоду користи годишњи одмор. Уколико би се мејл прихватио као захтев за коришћење годишњег одмора, тај захтев није одобрен, ни усмено ни писмено, тако да тужила није имала право да самоиницијативно оде да користи годишњи одмор у наведеном периоду, а да јој коришћење годишњег одмора није одобрено, што је учинила, и свесно отишла на годишњи одмор без одобрења.

Правилно су нижестепени судови на утврђено чињенично стање применили материјално право на основу кога су одбили тужбени захтев на основу члана 179. став 1. тачка 5. у вези члана 75. Закона о раду.

У члану 179. став 1. тачка 5. Закона о раду прописано је да запосленом може престати радни однос због повреде радне обавезе. У члану 34. став 1. тачка 2. Правилника о раду туженог, прописана је повреда радне обавезе и неоправдано изостајање са посла.

У конкретном случају, за коришћење годишњег одмора тужиља није имала одобрење директора туженог, а позивање у ревизији да је Дамјан Павлов, адвокат туженог био задужен за правна питања унутар фирме био је упознат са чињеницом тужиљиног коришћења годишњег одмора и дао потврдан одговор није основано, с обзиром да он није запослен код туженог, већ његова адвокатска канцеларија обавља услужну адвокатску делатност за потребе туженог, између осталог израду решења о коришћењу коришћењу годишњег одмора.

Нису основани наводи тужиље у ревизији да тужиља није имала свест о томе да крши радну дисциплину, јер је код туженог постојао неформални начин пословања тако да запослени користе годишње одморе без решења и без законских рокова у којима се та решења могу донети, односно да немају свест о последици да коришћење годишњег одмора без решења може довести до престанка радног односа. Међутим, директор туженог је усменим путем одобравао коришћење годишњег одмора, а у конкретном случају тужиљи коришћење годишњег одмора није одборено због чега је неоправдано изостала са рада својом кривицом дуже од два радна дана узастопно, како је предвиђено општим актом туженог.

Са изнетих разлога, сагласно одреби члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранка Дражић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**